

Obsah

1.	ZÁKLADNE POJMY V DYNAMIKE	5
1.1	Stručne o histórii rozvoja dynamiky	5
1.2	Obsah predmetu dynamika	6
1.3	Základné pojmy	7
1.4	Newtonove zákony	8
1.4.1	Druhý Newtonov zákon	10
1.4.2	Prvý Newtonov zákon (zákon akcie a reakcie)	12
1.4.3	Tretí Newtonov zákon (zákon akcie a reakcie)	13
1.5	Pohybové rovnice voľného hmotného bodu	14
1.6	Hybnosť hmotného bodu. Impulz sily	19
1.7	Moment hybností voľného hmotného bodu	20
1.8	Kinetická energia hmotného bodu	21
1.9	Potenciálna energia hmotného bodu	22
2.	POHYB HMOTNÉHO BODU	25
2.1	Priamočiary pohyb voľného hmotného bodu	25
2.2	Krivočiary pohyb voľného hmotného bodu	29
2.2.1	Sikmý vrh hmotného bodu v odporovom prostredí	29
2.2.2	Pohyb voľného hmotného bodu pod účinkom centrálnych síl (centrálny pohyb)	32
2.3	Viazaný pohyb hmotného bodu	33
2.3.1	Rovinný viazaný pohyb hmotného bodu	34
2.3.2	Priestorový viazaný pohyb hmotného bodu	35
2.3.3	Zákon zotrvačnosti pri viazanom pohybe hmotného bodu	38
2.3.4	Druhy väzieb pri viazanom pohybe hmotného bodu	39
2.4	Dynamika relatívneho pohybu hmotného bodu	40
2.4.1	Vplyv vlastnej rotácie Zeme na pohyb hmotného bodu	42
3.	DYNAMIKA SÚSTAVY HMOTNÝCH BODOV	44
3.1	Pohybová rovnica sústavy hmotných bodov	44
3.2	Vety o pohybe ťažiska sústavy hmotných bodov	45
3.3	Moment hybnosti sústavy hmotných bodov	47
3.4	Kinetická energia sústavy hmotných bodov	48
3.5	D'Alembertov princíp pre sústavu hmotných bodov	49
4.	DYNAMIKA TUHÉHO TELESA	50
4.1	Momenty zotrvačnosti, deviačné momenty	50

4.2	Posuvný pohyb telesa	56
4.3	Rotačný pohyb telesa	57
4.3.1	Dynamické reakcie v uložení rotujúceho telesa	59
5.	VYVAŽOVANIE TUHÝCH ROTOROV	63
5.1	Základné pojmy	63
5.2	Druhy nevyváženosti	64
5.3	Statické vyvažovanie	65
5.4	Dynamické vyvažovanie	67
5.5	Všeobecný rovinný pohyb telesa	69
6.	SFÉRICKÝ POHYB TELESA	72
6.1	Kinetická energia telesa vykonávajúceho sférický pohyb	72
6.2	Moment hybnosti telesa vykonávajúceho sférický pohyb	74
6.3	Vzťah medzi vektormi $\vec{L}$ a $\vec{\omega}$ pri sférickom pohybe telesa	75
6.4	Elipsoid momentu hybnosti	76
6.5	Eulerove uhly. Eulerove kinematické rovnice	78
6.6	Pohybové rovnice sférického pohybu telesa	80
6.7	Bezsilový zotrvačník	83
6.8	Ťažký zotrvačník	87
6.9	Všeobecný priestorový pohyb telesa	92
6.10	Skrutkový pohyb telesa	94
7.	DYNAMIKA SÚSTAV TELIES	96
7.1	Metóda uvoľňovania	97
7.2	Metóda využívajúca vety v pohybe sústavy hmotných bodov	100
7.3	Metóda redukcie hmotnostných a silových veličín	101
7.3.1	Výpočet redukovanej hmotnostnej veličiny	102
7.3.2	Výpočet redukovaných silových veličín	103
7.3.3	Pohybové rovnice s použitím redukovaných veličín	103
8.	DYNAMIKA MECHANIZMOV - SÚSTAV S PREMENNÝMI PREVODMI	105
8.1	Dynamické sily v mechanizme	105
8.2	Výpočet síl vo väzbách za pohybu - metóda uvoľňovania	110
8.3	Metóda redukcie hmôt	111
8.4	Chod strojov	115
8.5	Vyvažovanie mechanizmov	120
9.	DYNAMICKÉ POMERY PRI SÚČASNÝCH POHYBOCH TELIES	123
9.1	Dynamika relatívneho pohybu	124
9.2	Dynamika relatívneho pohybu telies, ak unášaný pohyb a re- latívny pohyb je rotačný	124
9.3	Dynamika relatívneho pohybu telies, ak unášaný pohyb je rotačný a relatívny pohyb je translačný	125

9.4	Dynamika relatívneho pohybu, ak unášaný pohyb je translačný a relatívny pohyb je rotačný	126
9.5	Relatívna rovnováha	127
10.	RAZY TELIES	128
10.1	Ráz dvoch telies	128
10.2	Priamy centrálny ráz nedokonale pružný	130
10.3	Experimentálne zisťovanie rázového koeficienta	132
10.4	Šikmý ráz na dosku	133
10.5	Šikmý ráz dvoch hmotných bodov	134
10.6	Účinok rázu na tuhé teleso, otáčajúce sa okolo pevnej osi	134
10.7	Priamy excentrický ráz dvoch pružných telies	138
11.	ZÁKLADY ANALYTICKEJ DYNAMIKY	142
11.1	Zovšeobecnené (krivočiare) súradnice	142
11.2	Zovšeobecnené sily	143
11.3	Všeobecné rovnice dynamiky	145
12.	LAGRANGEOVE ROVNICE 2. DRUHU PRE POHYB HMOTNÉHO BODU	148
13.	ZÁKLADY TEÓRIE LINEÁRNEHO KMITANIA	152
13.1	Vlastné netlmené kmitanie	153
13.2	Vlastné tlmené kmitanie	155
14.	VYNÚTENÉ KMITANIE HMOTNÉHO BODU	163
14.1	Kmitanie s konštantnou budiacou silou	164
14.2	Vynútené kmitanie s harmonickou budiacou silou	165
14.3	Vynútené kmitanie s budením odstredivou silou	169
14.4	Vynútené kmitanie s periodickou budiacou silou	171
14.5	Kmitanie pri kinematickom buzení	174
14.6	Vynútené kmitanie so všeobecnou budiacou silou	178
15.	KMITANIE SÚSTAV S VIAC STUPŇAMI VOĽNOSTI	180
15.1	Vlastné kmitanie dvojhmotnej sústavy	180
15.2	Vlastné kmitanie trojhmotnej sústavy	181
15.3	Vynútené kmitanie dvojhmotnej sústavy	185
16.	KRÚŽIVÉ A OHYBOVÉ KMITANIE	188
16.1	Kritické otáčky hriadeľov	188
17.	ZÁKLADY NELINEÁRNEHO KMITANIA	192
17.1	Presné riešenie nelineárnej rovnice	194
17.2	Príbližné riešenie nelineárnych diferenciálnych rovníc	197

17.2.1	Metóda odhadu tvaru kmitu	197
17.2.2	Metóda malého parametra	197
17.3	Vynútené kmitanie netlmenej sústavy	200
LITERATÚRA	.....	203